

Raziskava ReMO – Pogosto zastavljena vprašanja

Kaj je cilj te ankete?

S to anketo želimo ustvariti največjo primerjav kazalnikov dobrega počutjarin duševnega zdravja raziskovalcev na delovnem mestu v kontekstu trajnosti delovnih pogojev v akademskih okoljih. Natančneje, želimo oceniti tako pozitivne kazalnike, kot sta delovna zavzetost in zadovoljstvo pri delu, kot tudi negativne kazalnike, kot sta zasvojenost z delom in izgorelost. Poleg teh kazalnikov bomo raziskali kontekstualne dejavnike duševnega zdravja, tj. kako so razlike v kontekstih oddelkov, institucij in držav, v katerih delajo raziskovalci, povezane s kazalniki duševnega zdravja.

Zakaj naj sodelujem v tej študiji?

To študijo izvajajo raziskovalci za raziskovalce. Naš izrecni cilj je spremeniti akademski sistem od znotraj na način, ki omogoča zdrave in trajnostne delovne pogoje. S posredovanjem informacij o vašem duševnem zdravju in delovnih razmerah nam boste omogočili posplošiti sklepe, ki nam bodo pomagali evidentirati in podati priporočila za spremembe politik. Z vašim trudom nam boste pomagali zagotoviti ustrezno zastopanost vaše ustanove in države ter izboljšali možnost, da bomo na koncu imeli dovolj podatkov za oblikovanje priporočil za posamezne institucije in države, ki bodo specifična glede na vaš kontekst in okoliščine.

Zakaj bi morala moja ustanova podpreti to raziskavo?

Vsaki instituciji z dovolj visoko stopnjo odziva bomo pripravili zasebno za njihovo institucijo specifično poročilo, ki bo vsebovalo agregirane rezultate anketirancev, ki delajo v vaši instituciji. To vam bo omogočilo, da ocenite potrebe raziskovalcev v vaši instituciji in sprejmete odločitve o tem, katere storitve je treba razviti za izpolnitev teh potreb na podlagi empiričnih dokazov in ne na podlagi intuicije. Rezultati specifični za vašo institucijo vam bodo pomagali zagotoviti pomoč tam, kjer je najbolj potrebna, in ugotoviti, kateri ukrepi bodo verjetno najučinkovitejši.

Ker je cilj naše ankete postati referenčna točka za primerjavo dobrega počutja na delovnem mestu in duševno zdravje v akademskih ustanovah po vsej Evropi, boste lahko primerjali rezultate vaše ustanove z drugimi ustanovami v vaši državi in po Evropi. Našo anketo gradijo aktivni raziskovalci, ki so strokovnjaki na področju psihologije dela in organizacije. Raziskovalci, vključeni v ustvarjanje in izvajanje te ankete, sledijo objektivnim postopkom in so daleč od vaše ustanove. To pomeni, da ni konflikta interesov ali dvojne vloge med raziskovalci, ki izvajajo raziskavo, in institucijami, ki se ocenjujejo.

Nenazadnje delujemo nekomercialno in brezplačno zagotavljamo rezultate za posamezne ustanove.

Kako lahko moja ustanova podpre to raziskavo?

Z našo anketo želimo doseči čim več ljudi, da bomo v vsaki instituciji dosegli reprezentativen vzorec. V ta namen bomo vabilo k sodelovanju v raziskavi posredovali tako preko družbenih omrežij kot tudi znotraj institucij. Če želite razširjati našo anketo na vaši instituciji, vas bomo prosili, da pošljete e-pošto s povezavo do ankete raziskovalcem v vaši instituciji. Zelo koristno bi bilo, če bi temu e-poštnemu sporočilu priložili sporočilo vodstva vaše ustanove, ki poudarja pomen ankete in spodbuja k sodelovanju. Če želite raziskavo razširiti v vaši

ustanovi ali imate dodatna vprašanja v zvezi z anketo, nas kontaktirajte na ReMO-Survey@tib.eu.

Kaj vključuje sodelovanje v študiji?

Študija vključuje izpolnjevanje spletne ankete, ki vam bo vzela približno 15 minut. Vprašanja bodo vključevala mere duševnega zdravja, kot so simptomi depresije, pa tudi mere dobrega počutja, kot je zadovoljstvo pri delu. Poleg tega bomo anketirancem zastavili vprašanja o njihovem delu v akademiji, kot na primer, koliko ur delajo na teden in koliko svojega časa porabijo za različne naloge. Na koncu bomo udeležencem zastavili demografska vprašanja, kot so njihova starost, spol in disciplina. Celoten seznam vprašanj si lahko ogledate [tukaj](#). Vsa vprašanja so prostovoljna in anketiranci lahko vprašanja preskočijo kadar koli v anketi.

Anketiranci bodo imeli možnost, da nam ob koncu ankete prostovoljno posredujejo identifikatorje svojih profilov ORCID, LinkedIn in Twitter. Te informacije bodo shranjene ločeno od njihovih anketnih odgovorov. Omogočile nam bodo povezavo duševnega zdravja in delovnih pogojev z drugimi opazovanimi dejavniki, kot so raziskovalna uspešnost, poklicne poti in razpoloženje na družbenih medijih.

Kdo stoji za to raziskavo?

Študijo izvajajo raziskovalci v okviru projekta [COST Action CA19117](#), ki ga financira Evropska Unija, »Researcher Mental Health Observatory« - ReMO. Akcija se osredotoča na dobro počutje in duševno zdravje v akademskem okolju, kar je tema strateškega pomena za Evropski raziskovalni prostor. Več o ReMO najdete na [spletni strani](#) projekta. Institucija, odgovorna za koordinacijo te raziskave, je Nemška nacionalna knjižnica znanosti in tehnologije [TIB](#) – Leibniz-Informationszentrum Technik und Naturwissenschaften v Hannoveru, Nemčija. Anketo je pripravila skupina 30 aktivnih raziskovalcev iz vse Evrope. Ti raziskovalci so strokovnjaki na področjih organizacijske psihologije, znanstvene politike in znanosti o podatkih in zelo jim je mar za delovne pogoje v akademskem svetu. Posebno interesno skupino za anketo znotraj ReMO vodita dr. Jana Lasser s [Tehniške univerze v Gradcu](#) in dr. Stefan Mol z [Univerze v Amsterdamu](#).

Kdo je ciljna skupina te ankete?

Naš cilj je doseči raziskovalce, ki delajo pretežno v evropskih državah. Vključujemo vse raziskovalce, od doktorskih raziskovalcev do rednih profesorjev in vodstvene ravni, ki delajo na univerzitetnih in neuniverzitetnih raziskovalnih ustanovah. Ne vključujemo neznanstvenih delavcev, raziskovalcev, ki delajo v industriji, ali alumnih, ki niso več raziskovalno aktivni. Naša prizadevanja za razširjanje ankete bomo osredotočili na raziskovalce, ki prebivajo v eni od 37 držav, zastopanih v COST akciji »Researcher Mental Health Observatory« (ReMO). Za izčrpen seznam si oglejte [Upravni odbor ReMO](#). Kljub temu želimo biti čim bolj vključujoči in k delitvi ankete vabimo tudi države znotraj in zunaj Evrope, ki še niso zastopane v ReMO.

V katerih jezikih bo anketa na voljo?

Anketa bo na voljo v petih najpogostejših evropskih jezikih: angleščini, francoščini, nemščini, španščini in italijanščini. Obrazci za informirano soglasje bodo na voljo v jezikih vseh 37 držav, zastopanih v akciji ReMO COST (za obsežen seznam glejte [Upravni odbor ReMO](#)).

Kdaj bo anketa dostopna?

Z izvajanjem ankete nameravamo pričeti septembra 2023. Anketa bo aktivna približno tri mesece, odvisno od stopnje odgovorov v državah.

Ali bo anketa izvedena večkrat?

Želimo zbrati longitudinalne podatke, ki nam bodo omogočili oceno sprememb v razmerah na delovnem mestu in v počutju raziskovalcev. Zato nameravamo raziskavo ponoviti vsaki dve leti. V ta namen bomo udeležence ankete prosili, da se prostovoljno prijavijo v naš panel, da jih bomo lahko direktno kontaktirali ob vsakem novem izvajanju ankete.

Kateri podatki se bodo zbirali?

Z anketo bomo zbirali dve vrsti podatkov: Glavni podatki, ki jih zbiramo, so odgovori na vprašalnik, kjer so postavljena vprašanja o demografiji, delovnem okolju ter dobrem počutju na delovnem mestu in duševnem zdravju. Poleg tega bomo raziskovalce prosili, da nam prostovoljno posredujejo svoj ORCID in Twitter, Mastodon ali LinkedIn ročaj profila. Te informacije bomo uporabili za zbiranje dodatnih informacij o produktivnosti raziskovalcev in občutkih, izraženih na platformah družbenih medijev. Iz teh dodatnih informacij bomo izračunali skupno statistiko in jo dodali odgovorom na anketo.

Kje bodo shranjeni podatki, zbrani v anketi?

Med zbiranjem podatkov bodo ti shranjeni v šifrirani podatkovni bazi v knjižnici [TIB](#) Hannover. Po zaključenem zbiranju podatkov bodo ti preneseni v varno infrastrukturo za dolgoročno shranjevanje podatkov, ki bo omogočila dostop do podatkov drugim raziskovalcem.

Kakšna je pravna podlaga za zbiranje in obdelavo anketnih podatkov?

Pravna podlaga za zbiranje podatkov je informirana privolitev, kot je določeno v [Členu 6\(1a\) o GDPR](#). Vsi pogoji v zvezi z varstvom podatkov temeljijo na GDPR. [Tukaj](#) si lahko ogledate skoraj končni osnutek naših podatkov o udeležencih ankete in obrazca za soglasje.

Kateri ukrepi za varstvo podatkov bodo uvedeni?

Podatki, zbrani v tej anketi, so osebni zdravstveni podatki in zato zanje veljajo najvišji standardi zaščite pod GDPR. Zaradi zagotavljanja anonimnosti sodelujočih bodo med zbiranjem, prenosom in obdelavo ter arhiviranjem podatkov vzpostavljeni številni ukrepi za varstvo podatkov. Poleg tega bo dostop do občutljivih informacij možen le v nadzorovanem okolju. Skoraj končna različica našega načrta za varstvo podatkov je na voljo [tukaj](#). Spodaj lahko najdete kratek povzetek:

- **Zbiranje podatkov:** podatki se zbirajo s programskim orodjem LimeSurvey, ki gostuje na strežniku [TIB](#) Hannover v Nemčiji. Podatki se prenesejo od vsakega sodelujočega do strežnika preko šifrirane pove zave SSL in se ob prihodu na strežnik shranijo v šifrirano bazo podatkov. Vsakemu udeležencu ankete je dodeljen edinstven žeton za sodelovanje v anketi. Odgovori na anketo so shranjeni poleg žetonov sodelovanja in zato psevdonimizirani. E-poštni naslovi udeležencev so shranjeni v ločeni tabeli, da se prepreči dvojno sodelovanje.

- **Obdelava podatkov:** Na koncu obdobja zbiranja podatkov se e-poštni naslovi udeležencev obdelajo s funkcijo soljene zgoščevanja in žetoni za sodelovanje v raziskavi se nadomestijo z zgoščenimi vrednostmi e-poštnih naslovov. S tem se omogoči sledenje udeležencem z istim e-poštnim naslovom ob ponovnih izvajanjih ankete. Nastali nabor podatkov je psevdonimiziran. Ni popolnoma anonimiziran, saj je udeležence še vedno mogoče identificirati na podlagi njihovih demografskih podatkov. Drugi anonimizirani nabor podatkov bo ustvarjen z združevanjem in odstranjevanjem demografskih podatkov, dokler ne bo mogoče ponovno identificirati nobenega posameznega udeleženca.

- **Arhiviranje podatkov:** Psevdonimizirani in anonimizirani podatki bodo arhivirani v varnem objektu za dolgoročno shranjevanje podatkov. Arhivski sistem bo podvržen strogim pravicom

dostopa. Podatke bodo smeli prenašati ali odstranjevati le pooblaščenim zaposlenim v hrani podatkov.

- **Dostop do podatkov:** Anonimizirani podatki bodo javno dostopni pod licenco Creative Commons. Pooblaščenim raziskovalcem bodo lahko dostopali do psevdonimiziranih podatkov osebno v varni sobi v varnem skladišču podatkov ali preko oddaljenega dostopa do strežnika, ki hrani podatke in vnaprej nameščene programe za analizo. Raziskovalci bodo morali podpisati pogodbe o uporabi podatkov, preden bodo dobili dostop do podatkov. Raziskovalci bodo morali vse datoteke, ki jih želijo izvoziti, izpostaviti izhodni kontroli, da izključijo kakršno koli možnost ponovne identifikacije posameznikov.

Rekli ste, da boste zbirali uporabniška imela družbenih medijev. Ali to ne pomeni tveganja deanonimizacije anketirancev?

Profili v družabnih omrežjih so zelo prepoznavni osebni podatki. Zato nikoli ne bomo shranjevali informacij o družbenih medijih poleg odgovorov na anketo. Za vsakega sodelujočega bomo ustvarili drugo zgoščevalno vrednost tako, da bomo nad njihovimi e-poštnimi naslovi zagnali zgoščevalno funkcijo z drugačno soljo. Te vrednosti so shranjene skupaj z udeležencemvimi informacijami o družabnih omrežjih in ločeno od anketnih odgovorov, da se prepreči neposredna povezava med anketnimi odgovori in profili družbenih medijev. Tabela, ki povezuje obe zgoščevalni vrednosti, je shranjena v varnem skladišču podatkov in samo njihovo osebje bo lahko združilo informacije, zbrane prek profilov družbenih medijev, v odgovore ankete. Podatke o družbenih omrežjih bomo uporabili samo za izračun skupnih vrednosti, kot je število nedavnih objav iz ORCID ali povprečno razporejenost v objavah v družabnih omrežjih iz objav na Twitterjih, Toots ali LinkedIn. Zato nobena informacija, zbrana prek družbenih medijev, ne bo več vsebovala nobenih osebno določljivih značilnosti.

Kateri etični vidiki so pomembni za to raziskavo?

Ker gre za občutljive podatke, se v zvezi z njimi porajajo pomembna vprašanja okrog etičnih vidikov. V ta namen smo vzpostavili celovito strategijo varstva podatkov. To je potrebno, ker lahko informacije, ki nam jih posredujejo anketiranci, nosijo tveganje ponovne identifikacije zaradi edinstvenih kombinacij demografskih podatkov. To je potencialno možno na primer, če je gre za edino žensko podoktorsko raziskovalko s področja fizike v inštituciji. V javnosti ne bomo objavljali nobenih podatkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče na kakršen koli način prepoznati posameznike.

S sodelovanjem v anketi se bodo anketiranci soočili z vprašanji o svojem duševnem zdravju. Anketirance bomo spraševali o simptomih duševnih motenj, kot sta depresija in anksioznost. Razmišljanje o teh vprašanjih in odgovarjanje nanje lahko spodbudi anketirance, da odkrijejo duševno težavo, za katero prej niso vedeli. Da bi zmanjšali to tveganje, na koncu ankete zagotovimo informacije o kontaktnih točkah in linijah za pomoč, ki lahko pomagajo anketirancem pri kakršnih koli težavah z duševnim zdravjem, s katerimi se morda soočajo.

Oceno o etičnih vidikih, vključenih v našo študijo, smo pripravili v sodelovanju s [Centralnim odborom za etiko](#) na Univerzi Leibniz v Hannoveru. Njihova priporočila bomo upoštevali ves čas izvajanja študije.

Kako bodo sporočeni rezultati te ankete?

Rezultati te študije bodo razširjeni na različne načine:

- Pod licenco Creative Commons bomo objavili popolnoma anonimizirano različico podatkov, zbranih v tej študiji.

- Ugotovitve bomo razširjali preko akademskih člankov in predstavitev na konferencah.
- Ugotovitve bomo uporabili za pisanje belih knjig in priporočil o oblikovanju politik s ciljem spreminjanja delovnih pogojev v akademskem svetu.
- Institucijam, ki bodo dosegle dovolj visoko stopnjo odziva, da posameznikov znotraj institucije ne bo mogoče identificirati, bomo zagotovili poročila o rezultatih za zasebne ustanove.
- Poleti 2023 in 2024 bomo gostili konference o tej študiji in njenih rezultatih.

Anketirancem bomo dali možnost, da se na koncu ankete prijavijo na prejemanje novic o rezultatih te študije.

Sem raziskovalec, ki me zanima delo s podatki, zbranimi v tej raziskavi, vendar nisem vključen v ReMO. Ali lahko dostopam do zbranih podatkov?

Vsi raziskovalci, ki jih zanima delo s podatki, ki jih zbiramo in niso vključeni v ReMO, bodo lahko dostopali do anonimiziranega nabora podatkov takoj, ko bo objavljen. Predvideni datum objave je jesen 2023.

Raziskovalci, ki jih zanima delo s psevdonimiziranimi podatki, ki bodo vsebovali natančnejše demografske podatke kot anonimizirani podatki, bodo lahko zaprosili za dostop do podatkov po obdobju embarga enega leta po objavi anonimiziranega niza podatkov. Dostop bo omogočen v objektu za dolgoročno hrambo podatkov prek varnega dostopa in analize podatkov na kraju samem in na daljavo. Dostop bo omogočen brezplačno na podlagi utemeljenosti predlaganih raziskovalnih vprašanj.

Želim podpreti to prizadevanje kot prostovoljec, kaj lahko storim?

Obstaja veliko načinov, s katerimi lahko podprete naša prizadevanja:

- Ker želimo doseči čim več raziskovalcev, zelo cenimo, če to raziskavo promovirate v svojih krogih tako, da se o njej pogovarjate s kolegi ali širite informacije o njej na družbenih omrežjih.
- Iščemo ljudi, ki nam lahko pomagajo prevesti informacijsko gradivo, kot je obrazec za informirano soglasje, v čim več jezikov. Če imate nekaj ur časa, je to lahko dober način za sodelovanje.
- Če imate več časa, se lahko vključite v prizadevanja za razširjanje v vaši državi in nam tako pomagate prepoznati in vzpostaviti stik z zainteresiranimi stranmi, prek katerih lahko dosežemo raziskovalce v vaši državi.
- ReMO je vključujoča mreža raziskovalcev, ki jim je mar za duševno zdravje raziskovalcev. Če se želite pridružiti mreži, kontaktirajte vodjo naše mreže Gáborja Kismihoka na gabor.kismihok@tib.eu.